

מדינת ישראל

משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון

ביטוח רכב ישראלי בשטחי הרשות הפלשתינאית

בעקבות פניות של מבוטחים וסוכני ביטוח בנושא תוקף ביטוח הרכב הישראלי בשטחי הרשות הפלשתינאית, להלן תמצית עמדת הפיקוח על הביטוח בנושא זה:

1. לאחר חתימת הסכם השלום עם הפלשתינאים חוקק החוק ליישום הסכם הביניים באזור רצועת עזה ואזור יריחו (הסדרים כלכליים והוראות אחרות) (תיקוני חקיקה), התשנ"ה 1994-. (להלן: "החוק"). סעיף 51(2) לחוק מגדיר רכב ישראלי כ"רכב הרשום בישראל לפי כל דין, או רכב שאינו חייב ברישום שבעליו הוא ישראלי".

2. ברישא לסעיף 51 נקבע כי יתוקן חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים באופן שסעיף 2 יקבע כי רכב שבוטח בחברת ביטוח ישראלית כדין חייב לפצות נפגע שהוא ישראלי או תייר חוץ על נזקי גוף שנגרמו לו בתאונת דרכים שבה מעורב הרכב אף אם התאונה ארעה באזור או בשטחי עזה ויריחו ויראו את התאונה כאילו ארעה בישראל.

3. סעיף 15(5) לפקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש), תש"ל 1970- קובע כי "מקום שהוצאה פוליסה לפי ס' 3 לא יהיה תוקף, לגבי חבות תאונת ביטוח, לשום דבר בפוליסה הבא להגביל את ביטוחם של המבוטחים בה על סמך הזמנים והשטחים שבהם משתמשים ברכב."

4. סעיף 3 (ג) לפקודה קובע כי פוליסה שהוצאה לפי דרישות הפקודה תכסה מפני כל חבות של נזק גוף שנגרם לאדם, כולל הנהג, בתאונת דרכים אשר ארעה באזור או בשטחי עזה ויריחו לפי הדין החל במקום התאונה.

5. מכאן, שחבות בנזקי גוף מכוסה כיום בפוליסות ביטוח שהוצאו כדין לפי חוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א 1981- ופקודת כלי רכב מנועי, תש"ל 1970-.

6. אשר לנזקי רכוש: ס' 4 לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו 1986- קובע כי "מבטח רשאי לשנות תנאי מתנאי הפוליסה התיקנית אם השינוי הוא לטובת המבוטח".

7. ס' 18(א) לתוספת לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו 1986- קובע כי "פוליסה זו אינה מכסה אבדן, נזק, או חבות שארעו מחוץ לשטח מדינת ישראל, אזור יהודה ושומרון, ואזור חבל עזה". מכלל לאו ניתן ללמוד על הן ולכן לא ניתן להחריג את אזורי האוטונומיה בפוליסה הנמכרת לציבור.

8. מכאן שבהתאם לפרשנותו של המפקח על הביטוח הן כיסויי ביטוח רכב חובה והן כיסויי ביטוח רכב רכוש יחולו על תחומי האוטונומיה (האזור) ואין משמעות לעובדה אם מקרה הביטוח אירע בתחומים אלה.

9. בקרות תאונה במעורבות גורם פלשתינאי בשטח ישראלי, באזור או בישראל, ניתן לתבוע את הצד הפלשתינאי בבית משפט בישראל אשר לו הסמכות לדון בתביעה. לפי סעיף קטן 1 לסעיף 4 לנספח המשפטי של הסכם קהיר, ניתן למסור הזמנה לדין לנתבע באזור, באמצעות הרשות הפלשתינאית. לפי סעיף 4 יש גם התחייבות הדדית להוציא לפועל פסקי דין שניתנים על ידי בתי משפט באזור ובישראל. הסדרים אלו באים לידי ביטוי בתיקונים שתוקנו בחוק להארכת תקפן של תקנות שעת חרום (יהודה שומרון וחבל עזה), תשכ"ז1967-.

במידה ובפועל הצד הישראלי ייתקל באי שיתוף פעולה מהצד הפלשתינאי, המקרה יועלו לדיון בוועדה המשפטית המשותפת, ויידרש כיבודו של הסכם קהיר לעניין עזרה משפטית.